

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2007

Nr 19

Nr 19

LANDSKAPSLAG

om skydd av det maritima kulturarvet

Föredragen för Republikens President den 27 april 2007

Utfärdad i Mariehamn den 10 maj 2007

I enlighet med lagtingets beslut¹ föreskrivs:

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag finns bestämmelser om skydd av det maritima kulturarvet. I lagen finns bestämmelser om tillstånd till dykning. I lagen finns bestämmelser om anmälan om dykning. I lagen finns därtill bestämmelser om anmälan om användande av utrustning för uppsökande eller undersökande av maritimt kulturarv.

2 §

Maritimt kulturarv

Med maritimt kulturarv avses vrak av farkost som sjunkit för mer än 100 år sedan eller annan över 100 år gammal kulturellt bevarandevärd lämning under vatten eller andra föremål som påträffas i sådana vrak eller lämningar eller som uppenbarligen härstammar från sådana.

Ett maritimt kulturarv är fredat. Fredning innebär att det skyddade inte får utgrävas, överhöljas, ändras, skadas, borttas eller på annat sätt rubbas utan tillstånd.

Om det utifrån yttre omständigheter är uppenbart att ägaren har övergett vrak eller lämning som utgör ett maritimt kulturarv eller del

därav tillhör vraket, lämningen eller delen landskapet.

Föremål, som påträffas i vrak eller lämning som utgör ett maritimt kulturarv eller som uppenbart härstammar från sådana vrak eller lämningar, tillfaller utan lösen landskapet.

Påträffas ett okänt maritimt kulturarv skall fyndet utan dröjsmål anmälas till landskapsregeringen.

Upptäcks skada som inte tidigare funnits eller upptäcks att något som tidigare funnits saknas på ett maritimt kulturarv, skall detta anmälas till landskapsregeringen.

Om inte annat följer av denna lag skall beträffande vrak av farkost som sjunkit för mer än 100 år sedan samt annan över 100 år gammal kulturellt bevarandevärd lämning gälla vad som är föreskrivet om fast fornlämning i landskapslagen (1965:9) om fornminnen. Om föremål som utgör maritimt kulturarv skall på samma sätt gälla vad som är föreskrivet om lösa fornföremål.

2 kap.

Tillståndspliktig verksamhet

3 §

Tillståndspliktig dykning

Dykning med dykarutrustning eller annan därmed jämförbar utrustning, som omfattar

¹⁾ Lr framst. nr 2/2006-2007
Ku bet. nr 1/2006-2007

behållare för dykarens försörjning med syre, luft eller annan gasblandning, får ske endast med landskapsregeringens tillstånd.

4 §

Undantag från tillståndsplikt

Bestämmelserna om tillståndspliktig dykning gäller inte dykning med användande av dykarutrustning som utförs

- 1) när en myndighet sköter tjänsteuppgifter,
- 2) i samband med planering, byggande, besiktning eller reparation av anläggning för vattenbruk, hamnanläggning, bro, kanal, fartyg eller annat byggnadsprojekt i vatten,
- 3) i anslutning till forskningsverksamhet som bedrivs eller stöds av landskapet eller staten,
- 4) vid räddning av nödställda och bärgning av drunknade,
- 5) i form av dykutbildning under ledning av dykledare,
- 6) efter anmälan till polismyndighet vid eftersökning av borttappade föremål eller
- 7) i samband med av polismyndighet verkställd undersökning.

3 kap.

Ansökan om och beviljande av tillstånd

5 §

Personer som kan beviljas tillstånd

Tillstånd kan beviljas

- 1) en enskild person,
- 2) grupp av personer, som kan vara medlemmar i registrerad förening, vars verksamhet omfattar sportdykning (grupptillstånd), och
- 3) en enskild näringsidkare eller en juridisk person som bedriver dykverksamhet kommersiellt (kommersiellt tillstånd).

6 §

Ansökans innehåll

I ansökan om tillstånd skall uppges det vattenområde där dykningen kommer att bedrivas samt dykningens syfte. Såvida dykningen avser verksamhet som kräver vattenägarens tillstånd skall sådant tillstånd bifogas ansökan. Avser dykningen undersökning av skeppsvrak skall detta anges och är ägaren till vraket känd skall även dennes tillstånd bifogas.

7 §

Tillstånd för enskild person

För att en enskild person skall få tillstånd fordras att han eller hon uppnått myndig ålder och äger tillräcklig förtrogenhet med dykning

samt kännedom om gällande bestämmelser om fornminnen och övrig lagstiftning rörande skydd av det maritima kulturarvet samt annan relevant lagstiftning rörande skeppsfynd.

8 §

Grupptillstånd och kommersiellt tillstånd

Förutsättning för beviljande av grupptillstånd eller kommersiellt tillstånd är att den eller de personer som i ansökan uppges vara dykledare uppfyller de krav som nämns i 7 §. Med sportdykning avses dykning till maximalt 40 meters djup. Dykledare vid sportdykning skall ha certifikat som ledare för sportdykning. Med teknisk dykning avses dykning på större djup än 40 meter. Dykledare vid teknisk dykning skall ha certifikat för avsedd teknisk dykning.

Förutsättning för beviljande av grupptillstånd eller kommersiellt tillstånd är att i ansökan nämnda personer äger tillräcklig förtrogenhet med dykning samt kännedom om gällande bestämmelser om fornminnen och övrig lagstiftning rörande skydd av det maritima kulturarvet samt annan relevant lagstiftning rörande skeppsfynd och att personerna fyllt 15 år. En person som fyllt 12 år kan även ingå i ansökan om dykning sker tillsammans med målsman och till maximalt 18 meters djup.

En av landskapsregeringen godkänd dykledare skall vid kommersiellt tillstånd vara närvarande vid i tillståndet angiven verksamhet. Vid kommersiellt tillstånd finns fullmakt att ta med personer som inte namngivits i ansökan på i tillståndet angiven verksamhet om personerna uppfyller kraven i 2 mom. En av landskapsregeringen godkänd dykledare skall vara närvarande vid dykundervisning.

9 §

Tid för tillstånd

Tillståndet beviljas för viss tid, dock för högst fem år i sänder.

10 §

Grunder för föreskrifter samt för att inte bevilja tillstånd på en viss plats

Landskapsregeringen kan meddela särskilda föreskrifter vid platsen för ett maritimt kulturarv om det är nödvändigt för bevarande av det maritima kulturarvets värde.

Landskapsregeringen kan avslå ansökan om tillstånd på platser och områden som är av sådan karaktär att dykning är förenad med livsfara. Landskapsregeringen kan vidare avslå ansökan om tillstånd på platser och områden där dykning är olämplig av hänsyn till avlidna.

Tillståndsansökan kan avslås av hänsyn till avlidna fram till dess att 50 år förflutit från den dag då ett fartyg sjunkit.

Avslagsbeslut kan innebära att tillstånd inte beviljas i en angiven del av ett maritimt kulturarv eller vrak.

Tillståndsansökan skall endast avslås om en mindre ingripande åtgärd inte kan användas för att tillgodose skyddsintresset.

11 §

Ändring av tillstånd

På ansökan av tillståndshavaren kan landskapsregeringen ändra villkoren i tillståndet.

12 §

Återkallande av tillstånd

Beviljat tillstånd kan återkallas, ifall tillståndshavaren inte uppfyller i denna lag stadgade fordringar eller åsamkar vatten-, mark- eller vrakägare skada eller bryter mot bestämmelserna i denna lag eller annan lagstiftning eller mot villkor eller föreskrift som meddelats i tillståndet med stöd av lag. Återkallandet kan begränsas till enskild medlem av grupp.

13 §

Rapportering

Tillståndshavare skall, efter det att tillståndets giltighet gått ut eller ifall tillståndet gäller längre tid än ett år, årligen avge en särskild rapport till landskapsregeringen.

Rapportering skall ske i enlighet med ett av landskapsregeringen fastställt formulär.

Rapport beträffande kommersiellt tillstånd avges av dykledaren.

Rapport beträffande grupptillstånd vid dykningar med dykledare avges av denne. Rapport beträffande grupptillstånd vid dykningar utan dykledare avges av enskild dykare eller av gruppledaren.

Mariehamn den 10 maj 2007

ROGER NORDLUND
lantråd

4 kap.

Övriga bestämmelser

14 §

Anmälan

Dykningar skall anmälas till landskapsregeringen. I anmälan skall anges var och när dykning skall inledas. Anmälan skall därtill ske när dykningen avslutats.

Användande av utrustning för uppsökande eller undersökande av ett maritimt kulturarv eller av skeppsvrak skall anmälas till landskapsregeringen. I anmälan skall anges var och när uppsökande och undersökning skall inledas och avslutas samt vilken utrustning som kommer att användas.

Bestämmelserna om anmälan om dykning och anmälan om användande av utrustning för uppsökande eller undersökande av ett maritimt kulturarv eller av skeppsvrak gäller inte när en myndighet sköter sina tjänsteuppgifter.

15 §

Förseelse mot landskapslagen om skydd av det maritima kulturarvet

Den som bedriver tillståndspliktig dykning eller använder tillståndspliktig utrustning utan tillstånd eller i strid med lag eller i strid med villkor eller föreskrift som meddelats i tillståndet med stöd av lag, straffas med böter om strängare straff inte är föreskrivet i annan lag.

16 §

Ikraftträdelsebestämmelse

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2007.

Genom denna lag upphävs landskapslagen (1974:65) om fredning av skeppsvrak.

Britt Lundberg
föredragande ledamot

